

AİLE HEKİMLİĞİ STAJI

EĞİTİM DÖNEMİ	Dönem VI
STAJ SÜRESİ	15 gün
EĞİTİM BİRİMLERİ	Aile Hekimliği Anabilim Dalı Dersliği, Poliklinikleri, Belirlenmiş ASM'ler
EĞİTİCİLER	Doç. Dr. Funda YILDIRIM BAŞ Doç. Dr.Gökçe İŞCAN

AMAÇ(LAR)

1. Bu stajda Aile Hekimliği ve Birinci basamak hekimliğine hazırlanan son sınıf öğrencilerinin 5 yıllık eğitim bilgilerini pratiğe geçirdiği gerçek uygulamalar ile karşılaşması ve öğrencilerin temel hekimlik becerilerini kazanması amaçlanmaktadır.
2. Bu stajda öğrencilerin Aile Hekimliği'nin temeli olan hastayı bir bütün olarak düşünmeleri yani onu ruhsal, bedensel ve sosyal bir varlık olarak değerlendirebilmeleri, hasta ve ailesi ile bağlantı kurup takip ve tedavilerini yapabilmeleri; gerektiğinde diğer disiplinlerle bağlantı kurarak hastayı ortak takip edebilmeleri amaçlanmaktadır.

ÖĞRENİM HEDEF(LER)İ

A-Genel Hedefler

1	Birinci basamak hekimliği kavramını açıklayabilme, Türkiye'deki Aile Hekimliği Uygulaması ortamını ve mevzuatını kavrayabilme ve açıklayabilme.
2	Aile hekimlerinin görev ve sorumlulukları kavrayabilme ve açıklayabilme.
3	Hasta odaklı bakımı ve hizmet toplumunun sağlığını geliştirmeye yönelik Aile Hekimliği (Toplum Yönelimli Birinci Basamak Bakımı - Community Oriented Primary Care) yaklaşımını benimseyebilme.
4	Aile Hekimliği Bilgi Sistemini kullanabilme.
5	ASM de birinci basamak laboratuvar uygulamalarını açıklayabilme, laboratuvar tetkiklerden etkili ve verimli düzeyde yararlanabilme.
6	Ölüm Bildirim Sistemi işlemi açıklayabilme.
7	Okul çocuklarının sağlık sorunlarını açıklayabilme.

8	Kronik hastalık takibini açıklayabilme, Hipertansiyon, diyabet, kronik obstruktif akciğer hastalığı gibi toplumu yaygın etkileyen kronik hastalıklar için uluslararası tanınmış kılavuzlarla ve yerel koşullarla uyumlu, hasta odaklı hasta bakım hizmeti sunabilme.
9	Birinci basamakta bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıkları açıklayabilme.
10	Hastalar, hasta yakınları, hizmet toplumu bireyleri ve ekibin diğer üeleriyle etkili iletişim kurabilme.
11	Kanıt dayalı klinik uygulama yapma ve sürekli eğitim yaklaşımını uygulayabilme ve benimseyebilme.
12	Birinci basamak sağlık sorunlarına ilişkin grup arkadaşlarıyla birlikte bir seminer hazırlayabilme.
	B-Ana çocuk sağlığı ve aile planlaması hedefleri: Staj bitiminde öğrenci;
13	Aile planlaması kavramını ve yöntemlerini açıklayabilme.
14	Aile planlaması danışmanlığını açıklayabilme.
15	Gebe, bebek, çocuk ve 15-49 yaş evli kadın izlemine açıklayabilme.
16	Türkiye’de uygulanan aşı takvimini açıklayabilme.
17	Gebe izlem ilkelerini açıklayabilme.
18	Doğum sonu bakım ilkelerini açıklayabilme.
19	Yeni doğan ve çocuk izlem ilkelerini açıklayabilme.
20	Evlilik öncesi bilgilendirme ve laboratuvar tetkik işlemlerini açıklayabilme.
	C. Birinci basamakta kanser tarama hizmetleri hedefleri
21	Birinci basamak kanser tarama programını açıklayabilmeli ve danışmanlığı yapabilme.
22	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında gaitada gizli kan testi yapabilme.
23	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında servikal smear alabilme.
24	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında meme muayenesi yapabilme ve mamografi için yönlendirebilme.

	D-Yaşlı sağlığı hedefleri: Staj bitiminde öğrenci;
25	Yaşlıları etkileyen hastalıkları açıklayabilme.
26	Yaşlı, engelli ve kronik hastalığı olanların izleme ilkelerini açıklayabilme.
27	Yaşlı hastaların ev ziyareti ile izlemeyi açıklayabilme.
	E. Birinci basamak tanı, tedavi ve danışmanlık hizmetleri Staj bitiminde öğrenci;
28	Birinci basamakta sık görülen hastalıkların tanı ve tedavisini açıklayabilme.
29	Evlilik öncesi danışmanlık, aile planlaması danışmanlığı, emzirme ve sigara bırakma danışmanlığı gibi danışmanlık becerilerini kazanabilme.
30	Yaşa özel periyodik sağlık muayenelerini açıklayabilme.
	F. Evde sağlık hizmetleri Staj bitiminde öğrenci;
31	Evde Sağlık Birimi amacı, birim yapısı ve işleyişini açıklayabilme.
32	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaların evde sağlık ekibi ile birlikte ziyaret edebilme.
33	Evde sağlık hizmet ekibi ile birlikte evde sağlık uygulamalarına katılabilmek.
34	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaları aile, bakım veren kişilerle birlikte sosyal, ekonomik ve kültürel yönden değerlendirebilme.
35	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaları sağlık problemlerini değerlendirebilme.

ÖĞRENİM KAZANIM(LAR)I	
A-Genel Kazanımlar	
1	Birinci basamak hekimliği kavramını açıklayabilir, Türkiye’deki Aile Hekimliği Uygulaması ortamını ve mevzuatını kavrayabilir ve açıklayabilir.
2	Aile hekimlerinin görev ve sorumlulukları kavrayabilir ve açıklayabilir.
3	Hasta odaklı bakımı ve hizmet toplumunun sağlığını geliştirmeye yönelik Aile Hekimliği (Toplum Yönelimli Birinci Basamak Bakımı – Community Oriented Primary Care) yaklaşımını benimseyebilir.

4	Aile Hekimliği Bilgi Sistemini kullanabilir.
5	ASM de birinci basamak laboratuvar uygulamalarını açıklayabilme, laboratuvar tetkiklerden etkili ve verimli düzeyde yararlanabilir.
6	Ölüm Bildirim Sistemi işlemini açıklayabilir.
7	Okul çocuklarının sağlık sorunlarını açıklayabilir.
8	Kronik hastalık takibini açıklayabilme, Hipertansiyon, diyabet, kronik obstruktif akciğer hastalığı gibi toplumu yaygın etkileyen kronik hastalıklar için uluslararası tanınmış kılavuzlarla ve yerel koşullarla uyumlu, hasta odaklı hasta bakım hizmeti sunabilir.
9	Birinci basamakta bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıkları açıklayabilir.
10	Hastalar, hasta yakınları, hizmet toplumu bireyleri ve ekibin diğer üyeleriyle etkili iletişim kurabilir.
11	Kanıtı dayalı klinik uygulama yapma ve sürekli eğitim yaklaşımını uygulayabilir ve benimseyebilir.
12	Birinci basamak sağlık sorunlarına ilişkin grup arkadaşlarıyla birlikte bir seminer hazırlayabilir.
	B-Ana çocuk sağlığı ve aile planlaması hedefleri: Staj bitiminde öğrenci;
13	Aile planlaması kavramını ve yöntemlerini açıklayabilir.
14	Aile planlaması danışmanlığını açıklayabilir.
15	Gebe, bebek, çocuk ve 15-49 yaş evli kadın izlemine açıklayabilir.
16	Türkiye’de uygulanan aşı takvimini açıklayabilir.
17	Gebe izlem ilkelerini açıklayabilir.
18	Doğum sonu bakım ilkelerini açıklayabilir.
19	Yeni doğan ve çocuk izlem ilkelerini açıklayabilir.
20	Evlilik öncesi bilgilendirme ve laboratuvar tetkik işlemlerini açıklayabilir.
	C. Birinci basamakta kanser tarama hizmetleri hedefleri
21	Birinci basamak kanser tarama programını açıklayabilmeli ve danışmanlığı yapabilir.

22	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında gaitada gizli kan testi yapabilir.
23	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında servikal smear alabilir.
24	Birinci basamak kanser tarama programı kapsamında meme muayenesi yapabilmek ve mamografi için yönlendirebilir.
D-Yaşlı sağlığı hedefleri: Staj bitiminde öğrenci;	
25	Yaşlıları etkileyen hastalıkları açıklayabilir.
26	Yaşlı, engelli ve kronik hastalığı olanların izleme ilkelerini açıklayabilir.
27	Yaşlı hastaların ev ziyareti ile izlemeyi açıklayabilir.
E. Birinci basamak tanı, tedavi ve danışmanlık hizmetleri Staj bitiminde öğrenci;	
28	Birinci basamakta sık görülen hastalıkların tanı ve tedavisini açıklayabilir.
29	Evlilik öncesi danışmanlık, aile planlaması danışmanlığı, emzirme ve sigara bırakma danışmanlığı gibi danışmanlık becerilerini kazanabilir.
30	Yaşa özel periyodik sağlık muayenelerini açıklayabilir.
F. Evde sağlık hizmetleri Staj bitiminde öğrenci;	
31	Evde Sağlık Birimi amacı, birim yapısı ve işleyişini açıklayabilir.
32	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaların evde sağlık ekibi ile ziyaret edebilir.
33	Evde sağlık hizmet ekibi ile evde sağlık uygulamalarına katılabilir.
34	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaları aile, bakım veren kişilerle birlikte sosyal, ekonomik ve kültürel yönden değerlendirebilir.
35	Evde sağlık hizmetleri kapsamında kayıtlı hastaları sağlık problemlerini değerlendirebilir.

ÖĞRENCİLERİN GÖREV ve SORUMLULUKLARI ve DİĞER HUSUSLAR	
SORUMLULUKLAR	
1	Klinik/Poliklinik uygulamalar öncesinde hastaya kendini İntörn Doktor (Aday Hekim)

	olarak tanıtır, bilgilendirerek ilgili öğretim elemanlarınca verilen tüm tıbbi işlemleri yürütürler.
2	Aday hekimlerin çalışma ortamındaki giyimi sağlık çalışanına yakışır özendedir.
3	Aday hekimler hastane içinde ve eğitim ortamlarında kimlik kartlarını görünür biçimde takarlar.
4	Hastane içinde beyaz hekim önlüğü ve/veya forma giyilmelidir.
5	Staj süresince kişisel Staj karnelerinin titizlikle doldurmaları, imzalatmaları ve staj bitiminde sorumlu öğretim elemanına teslim etmeleri önemlidir.
6	Eğitimleri süresince kendisine verilen makale, vaka sunumu ve seminer hazırlama görevini yerine getirirler.
7	Hasta dosyalarını servis dışına çıkarmazlar.
8	Hasta, hasta yakınlarına veya üçüncü şahıslara öğretim elemanlarının bilgisi ve denetimi olmaksızın hastanın tıbbi durumu ve seyri ile ilgili bilgi vermemelidir.
9	Uygulamalar sırasında tıp meslek etiği ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.
10	Hasta hakları yönetmeliğini ve yürürlükteki sağlık mevzuatını bilir ve buna uygun davranırlar.
11	Hasta ve yakınlarının haklarını bilir, bu haklara saygılı davranır Hastalara ilişkin bütün tıbbi kayıtları gizli tutar ve bu kayıtlara ilişkin eğitici tartışmaların da gizlilik ilkelerine uygun biçimde yapılmasını sağlarlar.
12	Hastalara ve hasta yakınları ile olduğu gibi sağlık ekibinin diğer üyeleri ile diyalog ve tartışmalarında saygı ve ciddiyet içinde davranırlar.
13	Öğrenci öğrencilik ve sağlığı ilgilendiren mevzuattan haberdar olurlar ve bunlara uygun davranmalıdır.
14	Tüm sağlık kurumlarında olduğu gibi aşağıda da belirtilen kurumun kurallarına, yönetmelik ve yönergelerine uymak zorundadırlar
a	Enfeksiyon kontrol kuralları
b	Tıbbi atıklar, evsel atıklar ve geri dönüşümlü atıklarla ilgili kurallar

c	Radyasyon güvenliği kuralları
d	Çalışan sağlığı ile ilgili kurallar
e	Hasta güvenliği ile ilgili kurallar
f	Örnek alma, gönderme, istek yazımı, onam ve benzeri kurallar
g	Yangın ve güvenlik önlemleri
h	Etik ve deontolojik kurallar

1. Hafta

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
10:00-10:50	Aile Hekimliği Tanımı ve Görevleri, ASM işleyişi Ailenin önemi ve desteği	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
11:00-11:50	Hekim hasta etkileşiminde güçlükler	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
13:30-14:20	Periyodik Sağlık Muayeneleri-taramalar	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
14:30-15:20	Hayatın farklı evrelerinde sağlığın önemi	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
15:30-16:20	Sağlıklı yaşam tarzı ve sağlığın geliştirilmesi	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	Geri bildirim

2. Hafta

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
10:00-10:50	Aile planlaması ve Kontrasepsiyon Danışmanlığı	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
11:00-11:50	Çocukluk ve Erişkin dönemde Bağışıklama	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
13:30-14:20	Bağımlılık	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
14:30-15:20	Yasal olarak bildirim zorunlu hastalıkları ve durumları bildirme ve Raporlamalar	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti
15:30-16:20	Getat ve hatalı uygulamalar	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	ASM Ziyareti	Geri bildirim

<u>ASM ZİYARETİNDE İNTÖRN TARAFINDAN YAPILMASI GEREKEN UYGULAMALAR VE YETERLİLİK DÜZEYLERİ</u>	
ÖYKÜ ALMA	4
GENEL FİZİK MUAYENE	4
GEBE MUAYENESİ	4
ÇOCUK VE YENİDOĞAN MUAYENESİ	4
SAĞLIK RAPORU HAZIRLAMA	4
REÇETE DÜZENLEME	4
HASTA SEVK ETME	4
KAN BASINCI ÖLÇÜMÜ	4
GLUKOMETRE İLE KAN ŞEKERİ ÖLÇÜMÜ	4
FETAL EL DOPPLERİ KULLANIMI	4
ÇOCUKLARDA BÜYÜME VE GELİŞME İZLEMİ	4
GEBE VE LOHUSA İZLEMİ	4
YÜZEYEL SÜTÜR ATABİLME VE ALABİLME	4
AİLE PLANLAMASI DANIŞMANLIĞI	3
BAĞIŞIKLAMA DANIŞMANLIĞI VE HİZMETLERİ	4
DOĞRU EMZİRME YÖNTEMLERİ ÖĞRETME	4
KENDİ KENDİNE MEME MUAYENESİ ÖĞRETME	4
PERİYODİK SAĞLIK MUAYENELERİ	4

<u>AİLE HEKİMLİĞİ İNTÖRN DÖNEM VI STAJININ ÇALIŞMA İLKE, KOŞUL VE KURALLARI</u>
<p>İntörnlerin İki (2) haftalık staj sırasında SDÜ Tıp Fakültesi hastanesi aile hekimliği dersliğinde öğretim üyeleri tarafından yapılan derslere, uyum –değerlendirme ve geri bildirim oturumlarına katılması zorunludur. Anabilim dalı tarafından seçilen aile sağlığı merkezlerinde görevli aile hekimleri eşliğinde poliklinik hizmetlerini gözlemlemesi ve uygulamaları yapması gerekmektedir.</p> <p>İntörnler, belirlenen saatlerde Aile Hekimliği Anabilim Dalı'nda hazır bulunurlar. Anabilim Dalı Başkanlığı'nda öğrencilere aile hekimliği disiplininin tanımı yapılır ve bu disiplin doğrultusunda bölüme uyum sağlamalarına olanak verilir. Aile Hekimliği stajının amaçları, öğrenme kazanımları, etkinlikleri ve programı açıklanır ve gidecekleri ASM'ler belirlenir ve ASM'lerdeki çalışma programı anlatılır.</p>

GÜNLÜK ÇALIŞMA KOŞULLARI

- Her intern yerleştirildikleri ASM'lerin genel kurallarına uyarak kendilerine verilen programa göre klinik deneyim ve becerilerini artıracaktır.

-ASM çalışma programında verilen uygulamaları yapmak, gözlemlemek ve en sonunda ilgilenen ASM Hekimi tarafından değerlendirilmesinin yapılması ve öğrenci karnelerinin doldurularak imzalatılması zorunludur.

-ASM'lerde çalışan hekim ve hekim dışı sağlık personeli ile meslektaş ilişkisi içinde olmaları ve devamlarının tam olması gerekmektedir.

-Herhangi bir sorun durumunda, sorumlu öğretim üyesi ile iletişime geçilmelidir.

-İntörnlerin ASM ve Aile Hekimliği Polikliniklerindeki uygulamaların yanı sıra, teorik ve beceri geliştirme eğitim çalışmalarına katılmaları gerekmektedir.

-İntörn doktorlar, kendilerine yönelik eğitim etkinliklerine ve Aile Hekimliği Anabilim Dalı'nın akademik etkinliklerine (seminer, literatür, olgu sunumu) katılmak zorundadır.

-Ara değerlendirme ve son değerlendirme için öğretim üyelerinin belirlediği stajın ortasında ve sonunda bir zaman diliminde görüşmelere katılmaları zorunludur.

DÖNEM 6 ÖĞRENCİ STAJ BAŞARI KRİTERLERİ:

1	Öğrencinin staj ve derslere devamlılık şartını yerine getirmesi
2	Staj Sorumlusu ASM hekimi tarafından yeterli olmak
3	Staj Karnesinden başarılı olmak (60 ve üzeri not alması)

AİLE HEKİMLİĞİ STAJI İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

1. Rakel D, Rakel R. Aile Hekimliği. Çeviri ed. E. Saatçı, 9 ed., Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri, 2019.
2. Aile Hekimliği. Nazan Bilgel (Editör); Medikal Tıp Kitabevi.
3. Birinci Basamakta Tanı ve Tedavi. Nafiz Bozdemir, İsmail Hamdi Kara; Adana Nobel Kitabevi.
4. Aile Yönelimli Birincil Bakım. Susan H. McDaniel, Thomas L. Campbell, Jeri Hepworth, Alan Lorenz (Editors); Hakan Yaman (Çeviri editörü); Yüce Yayınevi.
5. Öyküye Dayalı Birincil Bakım Uygulama Rehberi. John Launer (Editor); Hakan Yaman (Çeviri editörü); Akademi Yayınevi.
6. Aydoğan Ü, Koç B. Temel Aile Hekimliği. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri, 2016.